

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.036/2013/6.

A Kúria A NAV Dél-Budapesti Adóigazgatósága ügyintéző: Dr. Horváth Péter János jogtanácsos által képviselt NAV(1132 Budapest, Váci út 48/C-D) felperesnek, a Keskeny és Társa Ügyvédi Iroda ügyintéző: Dr. Lukács Imre ügyvéd által képviselt G. Z. alperes ellen, vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 9.G.41.608/2010. számon indult és a Fővárosi ítéltábla 12.Gf.40.308/2012/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében, a jogerős ítélet ellen, a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta az alábbi

i t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.308/2012/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Törvényszék 9.G.41.608/2010/9. számú ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes, - mint a **D.-P. C.** Szoftverkereskedelmi és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság adós ügyvezetője, - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona 7.920.000,- (Hétmillió-kilencszázhuszezer) forinttal csökkent.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 28.125,- (Huszonnyolcezer-egyszázhuszonöt) Ft, első fokú, 14.288,- (Tizennégyezer-kettőszáznyolcvannyolc) Ft másodfokú, és 14.288,- (Tizennégyezer-kettőszáznyolcvannyolc) Ft felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 27.000,- (Huszonhétezer) Ft kereseti, 36.000,- (Harminchatezer) Ft fellebbezési, és 70.000,- (Hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék Cégbírószága által nyilvántartott **D-P.** Kft.-vel szemben (továbbiakban: adós) az adóhatóság 2006/2007 évekre átfogó adóvizsgálatot rendelt el, melynek során az adós terhére 75.490.086,-Ft tőkéből, 55.970.000,-Ft kamatból és bírságból álló adótartozást állapított meg. Az adóhatósági eljárás eredményeképpen az adós legfőbb szerve 2008. december 9.-én úgy határozott, hogy felszámolási eljárást kezdeményez maga ellen és másnap, december 10.-én, az eljárás lefolytatása iránti kérelmet a Fővárosi Bíróságon benyújtotta. Az eljárás 17.Fpk.01-08-008321. szám alatt megindult, a felszámolás kezdő időpontja 2009. április 3.

Az adós cégjegyzésre jogosult egyik ügyvezetője 2005. június 15.-től 2009. április 3.-ig, az adós felszámolását elrendelő jogerős végzés közzétételének napjáig G.Z., alperes volt.

Az adós a felszámolási kérelem bírósághoz történt beérkezése után is folytatta tevékenységét.

A **H.** Kft.-vel - állítása szerint - 2009 január 6.-án egy, a **T.** Kft.-vel ugyancsak 2009. január 6.-án három, majd ugyancsak vele, 2009. január 9.-én, és január 23.-án további egy-egy szerződést kötött. A szerződések különböző számítástechnikai termékek, programok előállítására irányultak. A szerződésekben megrendelőként az adós, vállalkozóként pedig a fent jelzett társaságok szerepeltek. A szerződések előírták, hogy fizetésre teljesítési igazolások után kerülhet sor. A megrendelő a munkavégzést ellenőrizheti. Több szerződés előírta továbbá azt is, hogy a leadott anyagokat CD és egyéb adathordozókkal, kinyomtatva, összefűzve kell átadni. (Pl.2009.01.23.-i szerződés)

A szerződések az alábbiak voltak, amelyek alapján az adós a felsorolt kifizetéseket teljesítette.

- A **H.** Kft.-vel 2009.01.06.-én kötött szerződés, melyet mindkét fél aláírt, ellenértéke: 2.300.000,-Ft+ Áfa, kifizetve 2009.02.03.-án 2.760.000,- Ft (2009. január 28.-i dátummal teljesítési igazolást csatoltak.)

- A **T.** Kft.-vel 2009.01.06.-án kötött szerződés, azt mindkét fél aláírta, ellenértéke: 2.300.000,-Ft+Áfa, kifizetve 2009.02.03.-án 2.760.000,-Ft. 2009. január 28.-i dátummal teljesítési igazolást csatoltak.

- A **T.** Kft.-vel 2009.01.06.-án kötött szerződés, azt mindkét fél aláírta, ellenértéke: 1.100.000,-Ft+Áfa, kifizetve 2009.02.20.-án 1.320.000,-Ft. A 2009. február 20.-án kelt teljesítési igazolást az adós nem írta alá.

- A **T.** Kft.-vel 2009.01.06.-án kötött szerződés, melyet az adós nem írt alá, ellenértéke: 2.850.000,-Ft+Áfa, kifizetve 2009.03.06.-án 3.420.000,-Ft. Teljesítési igazolást nem csatoltak.

- A **T.** Kft.-vel 2009.01.09.-én kötött szerződés, azt az adós nem írta alá, a **T.** Kft.-nek csak a bélyegzője szerepel rajta, ellenértéke: 1.750.000,-Ft+Áfa, kifizetve 2009.02.04.-én 2.100.000,-Ft. Teljesítési igazolást nem csatoltak.

- A **T.** Kft.-vel 2009.01.23.-én kötött szerződés, melyet az adós nem írt alá, ellenértéke: 2.000.000,-Ft+Áfa, kifizetve - 2009-03.25.-én 2.400.000,-Ft. Teljesítési igazolást nem csatoltak.

A jelzett teljesítésekről az írásbeli szerződéseket, és teljesítési igazolásokat részben a felperes, részben pedig az alperes csatolta. Az utóbb említett három szerződés aláírására nem került sor. A becsatolt négy darab teljesítési igazolásból kettő került aláírásra az alperes részéről, míg két igazolás nem. Az adós által teljesített átutalások összege összesen 14.760.000,-Ft volt. A szerződésekkel alá nem támasztott teljesítési érték 7.920.000-Ft-ot tett ki. Az utolsó utalás időpontjában, 2009. március 25.-én az adós bankszámlájának egyenlege 340.152,-Ft-ot mutatott.

Az adós más szerződő partnerei felé vállalkozói tevékenységet is végzett, amelyből bevétele származott. A becsatolt iratokból az alábbi következtetések vonhatóak le:

- A **K.** Kft.-től 2009.02.03. érkezett 6.120.000,-Ft, a fizetést alátámasztó szerződés nem lett csatolva

- A **K.** Kft.-től 2009.03.06. érkezett 3.600.000,-Ft, amelyet igazoló szerződés ugyancsak nem lett csatolva. (Egy 2009.02.27.-i teljesítési igazolás szerint a teljesítésre a 2009.01.05.-i szerződés alapján került sor.)

- A **TH.** Kft.-től 2009.03.25. érkezett 2.520.000,-Ft, a becsatolt szerződés kelte 2009.01.22., teljesítési igazolást csatoltak.

Az adós számlaforgalmából az állapítható meg, hogy

- 2009.02.03.-án 180.000,-Ft jóváírás történt az **M.** utalása, illetve

- 2009.02.04.-én 416.000,-Ft jóváírás történt a **K.** Kft. utalása révén.

A 2009. év első harmadában az adós javára történt fizetések összege, igazolható módon, 12.836.000,-Ft-ot tett ki.

Ezzel szemben - az alperes állításával ellentétben - sem a **C.** Kft.-től érkezett 2.400.000,-Ft, sem a **TH.** Kft.-től érkezett 1.440.000,-Ft nem mutatható ki az adós bankszámláján átutalás formájában. Az utóbbi fizetés - egy 2008. január 6.-i szerződés teljesítéseként történt.

Az adós, a 2009. március 31.-i keltezéssel elkészített, de a Céginformációs Szolgálatnak általa meg nem küldött, és közzé nem tett mérlege szerint, a 2008-as évet 92.046.000,-Ft veszteséggel zárta. A 2009. június 19.-én elkészült, és a felszámolónak átadott tevékenységet lezáró mérleg adatai szerint az adós 743.000,-Ft pénzeszközzel és 8.321.000,-Ft követeléssel rendelkezett.

A felszámolási eljárásban csak a felperes élt hitelezői igénybejelentéssel, amelyet a felszámoló 75.490.000,-Ft tőke, 55.970.000,-Ft bírság és késedelmi kamat, valamint 100.000,-Ft regisztrációs díj címén nyilvántartásba vett.

Az adós felszámolási eljárást követő törlésére a 2011.október 12.-én jogerőre emelkedett végzés alapján került sor. A felszámoló a felperesnek 5.109.930,-Ft-ot fizetett ki. A kifizetésre az adott lehetőséget, hogy az alperes a felszámolási eljárás megindulását követően is, 2009. április 9.-én, 5.580.000,-Ft összegben utalásokat teljesített a **T.** Kft. és a **H.** Kft. részére, majd a felszámoló eljárása eredményeként a jelzett összeget a számlavezető bank az adósnak megfizette.

A felperes 2010. szeptember 8.-án érkezett keresetében kérte a bíróságot, hogy állapítsa meg, az alperes, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően, ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ez által a társaság vagyona 14.760.000,-Ft-tal csökkent. Igényét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló, 2008. december 9.-én hatályos, 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 33/A.§ (1) és (2) bekezdésére alapította. Ebben a körben előadta, hogy az alperes a tevékenységét a felszámolási eljárás lefolytatásának általa történt kezdeményezése után is folytatta. Jogsértést azonban nem a tevékenység esetleges folytatásával, hanem azáltal valósított meg, hogy valójában nem voltak olyan szerződések, amelyek mögött teljesítés, illetve teljesítési

kötelezettség állt volna. Vitatta, hogy az adós által kötött szerződések valós szolgáltatásra irányultak, álláspontja szerint azok létre sem jött, fiktív szerződések voltak. A szerződések szerint - amelyeknek jó részét az adós alá sem írta - lényegében ugyanolyan szolgáltatás teljesítésével bízták meg a **H.** és a **T.** Kft.-t. A szerződések teljesítése azok jó részében nem igazolt, nem tudták azokat az egyéb eszközöket - CD-k, pendrive-ok - sem bemutatni, amelyek a teljesítést alátámaszthatták volna. Az alperes arra is hivatkozott, hogy a jelzett szerződéseket alvállalkozóként végezték, illetve, hogy az ő szállítóik is alvállalkozók voltak. Ugyanakkor az ennek igazolására becsatolt egyik szerződés 2008. januári keltezésű volt, más esetekben nem is tudtak szerződéseket bemutatni. Nem igazolta az alperes azt sem, hogy ezek a vállalkozói, alvállalkozói szerződések milyen összefüggésben álltak egymással. Az alperes az adóhatósági eljárásban történt meghallgatása során azt adta elő, hogy a kifizetések során nem ellenőrizte, a teljesítések valóban megtörténtek-e, megbíztak az alvállalkozóikkal egymásban. Hivatkozott arra is, hogy az adós jelzett két üzleti partnere az adóhatóság által nyilvántartott kritikus adózó, mivel 2006. óta nem tettek eleget mérleg letétbe helyezési kötelezettségüknek. A fizetéseképtelenség állapotába került adós ilyen partnerekkel nem is szerződhetett volna.

A felperesnek az volt az álláspontja, hogy a Cstv.33/A.§ (2) bekezdése alapján az alperes hitelező ellenes magatartását vélelmezni kell, mivel a 2008-as évre vonatkozó mérleg letétbe helyezésére vonatkozó kötelezettségét elmulasztotta. Pusztán ez okból is megállapítható a felelőssége, amennyiben magát kimenteni nem tudja. Abban az esetben pedig, ha ezt az álláspontot a bíróság nem osztaná, a felsorolt tények alapján az alperes jogellenes magatartása bizonyított.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után, nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével járt volna el. Állította, hogy az általa végzett kifizetések teljesített szerződések alapján, lejárt követelésekre vonatkoztak, vagyonsökkenés az adós vagyonában nem következett be.

Védekezésében kifejtette az alábbiakat:

- Az egyik megrendelője a **K.** Kft. volt, a részére történő teljesítés érdekében bízta meg, mint alvállalkozókat a **T.** és a **H.** Kft.-t, a megbízási díj összege 2x2.760.000,-Ft volt.

- A **C.** Kft. javára történő teljesítés érdekében szerződött a **T.** Kft.-vel 2.400.000,-Ft megbízási díj ellenében, s a részére kifizetett 2.100.000,-Ft-ot.

- A **TH.** Kft. javára történő teljesítést szolgáltatta a **T.** Kft.-vel kötött szerződése 1.440.000,-Ft értékben, melyre kifizetett 1.320.000,-Ft-ot.

- A **K.** Kft. részére vállalt kötelezettségének alvállalkozójaként a **T.** Kft. tett eleget, melynek ellenértéke 3.420.000,-Ft volt.

- A **TH.** Kft. számára pedig alvállalkozójaként a **T.** Kft. teljesített 2.520.000,-Ft értékben szolgáltatást, s a részére kifizetett ellenérték 2.400.000,-Ft volt.

Mindezekből az is látható, hogy az alvállalkozóinak több esetben nem azt az összeget utalta tovább, mint amelyet ő a megrendelőitől kapott, így 540.000,-Ft bevételre is szert tett, ez az eljárása a hitelezők érdekét is szolgáltatta.

A mérleg letétbe helyezésének elmulasztásához fűződő vélelem beálltát illetően előadta, a Cstv.33/A.§ (2) bekezdése esetében nem alkalmazható. A mérleg letétbe helyezésére a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.) 153.§ (1) bekezdése szerinti határidő vele szemben nem járhatott le, miután a határidő leteltét megelőzően az adós már felszámolás alá került, ezért a mérleg letétbe helyezésének kötelezettsége a felszámolót terhelte.

Az első fokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és az alperes javára perköltség megfizetésében marasztalta.

Az első fokú bíróság ítéletében arra a következtetésre jutott, a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy az alperes magatartása hitelezői érdekeket sértett, vagyis azt, hogy eljárásának eredményeként az adós vagyona, a hitelezők érdekeit sértő módon, csökkent volna.

Az nem vitás, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2008. december 8.-án következett be, és az sem, hogy az adós ezt követően is megrendelt és kifizetett munkákat. A kifizetések a teljesítés igazolások alapján indokoltak voltak, a teljesítések révén az adós bevételhez is jutott.

A Cstv.33/A.§ (2) bekezdésben írt vélelem alapján a hitelező nem hivatkozhat valamely szerződés színlelt, azaz fiktív voltára, és azt nem is sikerült bizonyítania, hogy a kifizetések mögött nem állt teljesítés. A vélelem azért sem állhatott be, mert az adósnak a mérleg letétbe helyezésére irányuló kötelezettsége a megindult felszámolási eljárásra tekintettel már nem állt fenn.

A felszámolási eljárás alatt a felszámoló a Cstv.40.§(1) bekezdés b.) pontjára, vagy a 40.§ (2) bekezdésére alapítva nem indított pert. A Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján pedig nem volt

megállapítható, hogy az alperes, az adós cég képviselőjében eljárva olyan ügyleteket kötött volna, amelyek vagyon elvonással jártak, az adós csak szerződéses kötelezettségeinek tett eleget. Mivel az adós vagyona nem csökkent, a volt vezető tisztségviselő felelőssége megállapításának sem volt helye.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság indokolása szerint az adóst a Cstv. 31.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján a felszámolást megelőző év mérleg forduló napjától a felszámolás előtti napig tartó időszak gazdasági eseményeit illetően mérlegkészítési kötelezettség terheli. Ennek az adós vezetője eleget tett.

A Cstv. 33.§ (helyesen 33/A.§) (2) bekezdésének abból a rendelkezéséből viszont, - mely szerint, ha a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámoló stb. készítési kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell, - az következik, hogy az adóst, az évi rendes mérleg letétbe helyezésének a kötelezettsége, csak a felszámolás kezdő időpontjáig terheli. A Cstv. nem tartalmaz számviteli előírásokat az éves mérleg letétbe helyezésére, így annak letétbe helyezése határidejére nézve sem, ebből pedig nem vonható le olyan következtetés, hogy az adós volt vezetőjének a felszámolás kezdő időpontját megelőzően is - még az Sztv. szerinti határidő lejártá előtt - éves beszámolót kelljen készíteni, és azt közzététel céljából továbbítani.

A másodfokú bíróság nem osztotta a felperes azon álláspontját sem, hogy az alperes jogellenes magatartását közokiratokkal igazolta, érte ez alatt, az adóhatósági eljárás során az alperes meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket, és egyéb iratokat. E körben kifejtette, hogy a Pp. 195.§ (1) bekezdésének helyes értelme szerint, egy hatósági intézkedésről kiállított közokirat csak az intézkedés tartalmát és megtörténtét bizonyítja, de a benne szereplő tények valódiságát nem. A felperes jegyzőkönyvei, határozatai nem ún. ténytanúsító közokiratok, így a bennük foglalt tények vonatkozásában sem a Cstv., sem a Pp. szabályai nem fordítják meg a bizonyítási terhet.

A perbeli szerződések alapján az adós vagyona nem csökkent, a vagyonsökkenés annak ellenére sem állapítható meg, hogy nem minden kifizetést támasztott alá írásbeli szerződés, mivel a perrel érintett szerződések szóban is megkötötték voltak. E körben nem tulajdonított ügydöntő jelentőséget a perben tanúként meghallgatott

S.A. vallomásának. A kifizetések körüli szabálytalanságok önmagukban nem igazolják azt, hogy a kifizetések mögött nem állt volna teljesítés. Nincs jelentősége annak sem, hogy az adós olyan társaságokkal állt üzleti kapcsolatban, amelyek jogellenes módon működtek.

A másodfokú bíróság szerint azt a felperes sem állította, hogy az adós a saját megrendelői felé nem teljesített, de a teljesítést igazolja is az a körülmény, hogy a szolgáltatások ellenértékét e cégek az adósnak kifizették. A felperes pedig azt a tényt, hogy a **H.** és a **T.** Kft. alkalmatlan volt a vállalt munkák teljesítésére, bizonyítani nem tudta.

A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. A jogerős ítélet jogszabálysértéseit az alábbiakban jelölte meg.

Az eljárás egyik ténykérdése volt, hogy az adós által bevont két alvállalkozó, képes volt-e az adott feladatot teljesíteni. A per során bebizonyosodott, hogy azokra nem volt alkalmas. Az tény ugyanis, hogy e két cég 2006 óta nem helyezett letétbe mérleget, működésére nézve adatszolgáltatással nem élt. A tanúként meghallgatott **S.A.** a **T.** Kft. ügyvezetője, többségi részesedéssel rendelkező tagja, egyben a **H.** Kft. megbízottja is volt a perbeli ügyletek kapcsán. Ő vallott úgy az eljárás során, hogy a feladatoknak kisebb részben tett eleget, a nagyobb részt ő is további alvállalkozók bevonásával látta el. Semmiféle adat nem merült fel ezeknek az alvállalkozóknak a nevére, fellelhetőségükre, tevékenységükre nézve.

Az alperes által hivatkozott 2009. január 6.-i, 9.-i és 23.-i szerződések nem léteznek, a meglévő szerződések is hiányosak, holott a tanú azt vallotta, minden esetben készült írásba foglalt szerződés. Teljesítésigazolások is csak három esetben kerültek becsatolásra, a le nem igazolt teljesítésekkel kapcsolatban pedig az alperes azt nyilatkozta, hogy nem tudták a munkák elvégzését ellenőrizni, megbíztak az alvállalkozókban. A bizonyítékokkal ellentétesen jutott ezért a bíróság arra a következtetésre, hogy írásbeli szerződés, teljesítés igazolások nélkül is megállapítható az adós kifizetéseinek helytálló volta.

Az évi rendes beszámolót az adósnak letétbe kellett volna helyeznie, ezt írja elő a Számv.tv. 153.-154.§-a, valamint a 225/2000(XII.19.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 3.§ (4) bekezdése is. Az ezzel ellentétes álláspont jogszabálysértő. A mulasztásra tekintettel a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. Mind ezek mellett az alperes a tevékenységet lezáró mérleget is csak késedelemmel, 2009. június 18.-án készítette el.

Változatlanul fenntartotta a Cstv.33/A.§ (1) bekezdésének azt az értelmezését, hogy a volt vezető felelősségét nem akkor lehet megállapítani, ha a kritikus helyzet bekövetkezésekor csökken az adós vagyona, hanem akkor, ha a helyzet bekövetkezése után a vezető nem a hitelezői érdekek mentén jár el, és ez okoz további vagyonsökkenést.

A Számv.tv. 15.§(3) bekezdése értelmében a könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóaknak, bizonyíthatóaknak, kívülállóak által is megállapíthatóaknak kell lenniük. Ezen alapelveknek a hat átutalásból három semmiképpen nem felel meg.

Az alperes az átutalásokat nem vitatta, de ezek alátámasztására az első fokú bíróság 12. sorszámú jegyzőkönyvében írt, a bizonyítási terhet előíró felhívásának nem tett eleget. Ennek ellenére ezzel a kérdéssel a másodfokú bíróság, bár azt a fellebbezésében sérelmezte, nem foglalkozott.

Felperes felülvizsgálati kérelmében sérelmezte a másodfokú bíróság által megállapított perköltséget is, mert az, az első fokú bíróság által megállapított költségnek több, mint a kétszeresét teszi ki. Ez nemcsak az ügyre ráfordított idővel nem arányos, de ellentétes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdésében foglaltakkal is.

A felperes kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az első fokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, alperes felelősségének megállapítást és a perrel felmerült költségeinek a megtérítését.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Kifejtette, hogy felülvizsgálatnak csak jogszabálysértés esetében lehet helye, illetve eredménye. A felperes tartalmilag a bizonyítékok számára kedvezőtlen eredménnyel járó mérlegelését támadja, amire felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Az ügyben eljáró első fokú bíróság helyesen megállapított tényállás alapján, helyes jogkövetkeztetésekre jutott, amikor a felperes keresetét elutasította, és helytálló a másodfokú bíróságnak az első fokú ítéletet helybenhagyó döntése is.

A Kúria, a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján vizsgálta felül, és megállapította, hogy az, az alábbiak szerint jogszabálysértő.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. tv. (Gt.) 2008. december 9.-én hatályos 30.§ (2) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését - ha e törvény

kivételt nem tesz -, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A Gt.30.§ (3) bekezdése ezzel szemben úgy rendelkezik, hogy a gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataiknak a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek eleget tenni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére, ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált, előírhatja a vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

E külön törvény a Cstv., melynek 2009. április 2.-án hatályos 33/A.§ (1) bekezdése kimondja, a hitelező vagy a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a társasági vagyon a keresetben meghatározott mértékben csökkent. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. A (2) bekezdés szerint az a vezető mentesülhet a felelősség alól, aki bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A Számv.tv. 153. § (1) bekezdése értelmében a kettős könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozó köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot, vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt, valamint az adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozatot az adott üzleti év mérleg fordulónapjától számított 150 napon belül letétbe helyezni, ugyanolyan formában és tartalommal (szövegezésben), mint amelynek alapján a könyvvizsgáló az éves beszámolót vagy az egyszerűsített éves beszámolót felülvizsgálta.

A Cstv. 31. § (1) bekezdés a.) pontja szerint, a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles: a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záró leltárt, valamint éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót vagy egyszerűsített mérleget (a továbbiakban: tevékenységet lezáró mérleg), továbbá adóbevallást és az eredmény felosztása után zárómérleget készíteni, és azt a

felszámolás kezdő időpontját követő 45 napon belül a felszámolónak és az adóhatóságnak átadni.

A felszámolás számviteli feladatairól szóló Korm. rendelet 1. § a.) pontja alapján, a rendelet hatálya az adósra a felszámolásnak a Cstv. 27. § (1) bekezdése szerinti kezdő időpontjától a felszámolás Cstv. 52. § (1) bekezdése szerinti befejezésének időpontjáig terjed ki. A 2. § (1) bekezdés szerint a felszámolás időszaka alatt a gazdálkodó szervezetre a Számv.tv. előírásait a hatályos Cstv.-ben és e rendeletben előírtak figyelembevételével kell alkalmazni. A számviteli törvénynek a Cstv.-vel és a rendelettel nem érintett előírásai a felszámolás időszaka alatt is érvényesek. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében pedig a tevékenységet lezáró beszámoló mérlege tételeinek alátámasztására a Cstv. 31. §. (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott időpontra záró leltárt kell készíteni. Az (5) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy a zárómérleg a gazdálkodó szervezetnek az (1) bekezdés szerinti mérleg fordulónapon meglévő vagyoni eszközeinek és ezen eszközök forrásainak értékét mutatja.

A Kúriának elsősorban abban a kérdésben kellett állást foglalni, elmulasztotta-e az alperes az éves beszámoló letétbe helyezését, és közzétételét, mert ebben az esetben a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. Ez azzal a következménnyel járna, az alperesnek kell bizonyítani azt, hogy nem sérültek hitelezői érdekek a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztása miatt.

A Kúria osztja az eljárt bíróságoknak azt az álláspontját, hogy e vonatkozásban az alperest mulasztás nem terheli. A felszámolási eljárás megindulására tekintettel az adós vezetőjének - alperesnek - a zárómérleget el kellett készítenie, amely az előző év végének fordulónapja, és a felszámolás kezdő időpontja közötti időtartamot fogja át. E mérleg elkészítésének alapfeltétele tehát az, hogy az előző évről éves rendes beszámoló készüljön, - mint ahogy az, 2009. március 31.-i időponttal el is készült - mert csak erre alapítva készíthető el a tevékenységet lezáró mérleg, és ennek adataira támaszkodva készítheti el a felszámoló a saját nyitómérlegét. Lényegében erre utal a Korm. rendelet 3.§-a is. Az ügy sajátosságát ugyanis az adja, hogy a felszámolás kezdő időpontjában még nem következett be a Számv.tv. 153.§ (1) bekezdése szerinti 150 napos határidő elmulasztása. Az adós társaság vezetője az előző évi mérlegek letétbe helyezési kötelezettségének eleget tett, ezért nem vélelmezhető, hogy az adós gazdasági eseményeiről, a mérleg elkészítésének és letétbe helyezésének, közzétételének elmulasztásával, a hitelezők tájékoztatását akarta megghiúsítani. A perbeli ügyletek megkötésére 2009-ben került sor, így a 2008 évi mérleg adatok alapján azokra amúgy sem lehet következtetni, azoknak a 2008-as évre informatív tartalma nincs.

A Kúria álláspontja szerint azonban az alperes, a fizetéseképtelenség bekövetkezésének egyébként egyik fél által sem vitatott időpontja, - 2008. december 9. - után tevékenységét nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el.

A felperes keresetében azt állította, hogy az adós, 2009. januárjában és februárjában olyan szerződésekre hivatkozva teljesített jelentős, több mint 14 millió Ft értékben kifizetéseket, amelyeket meg sem kötött, és amelyek mögött semmiféle teljesítés nem állt. Ezért a hitelezők érdekeivel ellentétes magatartást tanúsított, amikor az adóshoz befolyt összegeket továbbutalta gazdaságilag kritikus vállalkozásoknak, és mindezt anélkül, hogy amennyiben egyáltalán volt szerződés, azoknak a teljesítéséről meggyőződött volna.

Az alperes az Áfa vizsgálatról készült adóhatósági meghallgatása során azt adta elő, a korábbi ügyvezető a balesete miatt 2008. márciusa óta nem képes ügyvezetői feladatai ellátására, ezért e feladatokat ő látja el. Először úgy nyilatkozott, hogy 2008/2009 évekre nem fogadott be számlákat a **H.** és a **T.** Kft.-től, e cégekről nem volt szakmai információja, velük a volt ügyvezető tartotta kapcsolatot. A 2010. február 25.-én foganatosított meghallgatása során azt adta elő, nem tudja pontosan, hogy milyen munkákat végzett a **H.** Kft., mert az 4-5 évvel korábbi időpontra tehető. Későbbi előadása szerint, bár a **H.** Kft. később is végzett munkát, hogy mit, arra pontosan nyilatkozni nem tud. Rendszerintegrációkat készítettek, volt, hogy ők voltak alvállalkozók, előfordult azonban az is, hogy ők vontak be alvállalkozókat, és azok is további alvállalkozókat vettek igénybe. A **T.** Kft.-vel is hasonló volt a kapcsolat, a korábbi ügyvezető elmondta, milyen természetű feladatokat kell elvégezni, és ő ennek megfelelően adta le a rendeléseket, annak szakmai részét illetően. Szerződéseket ritkán írt alá, ügyvezető társában megbízott. A munkák szakmai ellenőrzését elvégezte, de azt nem nézte, hogy azokat ki készítette el. Arra nem kívánt nyilatkozni, hogy az ő megrendelői, akiknek továbbítani kellett az elkészült munkákat, kik voltak. A fizetéseket feltehetően ügyvezető társa intézte, 2009 óta értékesítéseket nem végeztek. A munkák tényleges elvégzését nem ellenőrizték, arra nem volt módjuk, alvállalkozóikban megbíztak.

A becsatolt iratok alapján az is megállapítható, hogy három szerződésen az adós aláírása egyáltalán nem szerepel, teljesítési igazolás sincs csatolva. Az alperes által becsatolt szerződések vonatkozásában nem állapítható meg, hogy az egyes szerződések között milyen összefüggések állnak fenn, valóban szükség volt-e korábbi vállalásaikra tekintettel újabb szerződéseket kötni, és a 2009-ben megkötött szerződéseknek korábbi szerződéseikkel bármiféle kapcsolata van-e. Az nem vitás, hogy az adós részére érkeztek más cégektől átutalások, és ezeket az adós rögtön tovább utalta más

vállalkozásoknak, de hogy e szerződéses láncolatban az említett cégek között vállalkozói, alvállalkozói kapcsolat volt-e, ezt megállapítani nem lehet. Az alperes által állított szerződéses kapcsolat fennálltára tehát nem lehet, illetve legfeljebb azon megrendelések esetben lehet következtetni, ahol aláírt szerződések is rendelkezésre állnak. A szerződések amúgy is alkalmatlanok annak megállapítására, hogy milyen természetű munkák elvégzéséről volt szó, hiszen műszaki specifikáció nélkül a szerződés tárgyát meg sem lehet állapítani. Önmagában az a tény, hogy az alperes úgy teljesített átutalásokat - és az átutalásokat a becsatolt ún. Token használat miatt csak az alperes teljesíthette - hogy saját előadása szerint meg sem győződött a teljesítések felől, megalapozza az alperes felelősségét.

A Kúria álláspontja szerint legalább három, a 2009. január 6.-i 2.850.000,-Ft+Áfa értékű, és a 2009. január 9.-i és 23.-i szerződések tekintetében megállapítható, hogy azok írásbeli megállapodás hiányában létre sem jöttek, de legalább is a teljesítésük nem igazolt. Ezért azok ellenértékeként 7.920.000,-Ft összeg kifizetésével az alperes nem a hitelezők érdekeinek megfelelően járt el, és ezzel az összeggel az adós vagyonát csökkentette.

A Kúria nem osztja a jogerős ítéletnek azt az álláspontját, mivel a perbeli szerződések megkötésére szóban is lehetőség volt, az adós által aláírt szerződés nélkül is a megállapodást létrejötnének kell tekinteni. Kétségtelenül az adott szerződéseket illetően a jogszabály írásbeli alakot nem rendel, ettől azonban eltért a felek gyakorlata. A minden esetben megkívánt írásbeliségre nézve nyilatkozott az alperes, valamint a perben meghallgatott tanú is. Ezt támasztja alá az is, hogy pontos megrendelés megadása nélkül a szóban forgó szerződések teljesítésének műszaki feltételei sem adóttak. Nem osztja a Kúria azt az álláspontot sem, hogy az alperes előadása nem bír közokirati jelleggel. Az alperes a meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet aláírta, az abban foglaltakkal kapcsolatban kifogást nem emelt, ezért nem lehet azt megállapítani, hogy az alperes által előadottak, a valóságnak nem felelnek meg, és azok az alperes személyes előadásaiként nem vehetők figyelembe.

Mindezeket egybevetve a Kúria arra a következtetésre jutott, tévedtek az ügyben eljáró bíróságok akkor, amikor a felperes keresetét, mint alaptalant elutasították. Az említett, az adós által alá nem írt és teljesítési igazolással alá nem támasztott szerződések esetében álláspontja az, hogy e szerződések vagy létre sem jöttek, vagy azok mögött valóságos teljesítés nem állt. Ebből következően az azok alapján történt kifizetéseknek alapja nem volt, e kifizetések az adós vagyonát csökkentették, ezért megállapítható, hogy az alperes a hitelezők érdekeinek sérelmével járt el. A Kúria

a kifejtett indokokra tekintettel az alperes felelősségét a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján megállapította. Az alperes által tanúsított magatartással összefüggésben az adós vagyonában bekövetkezett csökkenés mértékét a fent említett három szerződés értékének megfelelő kifizetések figyelembe vételével, (3.420.000,- Ft + 2.100.000,-Ft + 2.400.000,-Ft) 7.920.000,-Ft összegben állapította meg.

Fentieknek megfelelően a Kúria a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az első fokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az alperes felelősségét a rendelkező részben írtak szerint megállapította.

A felperes eredményes felülvizsgálati kérelme folytán az alperes - mivel a vagyon csökkenés miatti felelőssége megállapításra került - pervesztes lett. Köteles ezért a Pp. 78.§-a értelmében a felperes munkadíjából álló költségét megfizetni, amelyet a Kúria a 32/2003(VIII.22.)IM rendelet 3.§ (5) bekezdése szerint számított ki, s az tartalmazza a 4/A.§ (1) bekezdése alapján felszámított ÁFA-t is. A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII.tv. (Itv.) 5.§ (1) bekezdés c.) pontja szerint illetékmentes. Az általa le nem rótt, meg nem határozható pertárgyérték szerint számított [1/2013.(II.28.) PJE] az Itv.39.§(3) bekezdés b.) pontja szerinti 27.000,-Ft kereseti, az Itv.39.§ (3) bekezdés c.) pontja szerinti 36.000,-Ft fellebbezési és az Itv.39.§ (3) bekezdés d.) pontja szerinti 70.000,-Ft felülvizsgálati illetéket, az alperes a 6/1986(VI.26.)IM rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében köteles az államnak, külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2013. május 15.

. Török Judit sk. a tanács elnöke, Dr. Bodor Mária sk. előadó bíró,
Dr. Vezekényi Ursula sk. bíró